

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 12P/34/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121203203
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7121203203.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I, sudcom JUDr. Pavlom Barabasom, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: E. zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matky Z., t.č. vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Košice, Floriánska 18 a otca S., o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Maloletú: E..

II. Starí rodičia: P. sú oprávnení a povinní vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú: E. v rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, najmä sú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin, právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach. V podstatných veciach je potrebný súhlas súdu.

III. Matka maloletej: Z. je povinná prispievať na výživu maloletej: E.1 sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté, nezaopatrované dieťa mesačne, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku do budúcnosti, výživné je matka povinná uhrádzať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice.

IV. Otec maloletého PB. je povinný prispievať na výživu maloletej: E.1 sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté, nezaopatrované dieťa mesačne, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku do budúcnosti, výživné je otec povinný uhrádzať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice.

V. Týmto zrušuje Uznesenie Okresného súdu Košice I sp. zn. 12P/75/2020 zo dňa 07.12.2020.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka P. (ďalej len maloletú) do ich náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Svoj návrh odôvodnili tým, že uznesením Okresného súdu Košice I, sp. zn. 12P/75/2020 im bola maloletá neodkladným opatrením zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, pričom dôvody zverenia naďalej trvajú. Doplnili, že matka maloletej Z. (ďalej len matka) je drogový závislá. O požívané omamných prostriedkov v značnom množstve svedčia aj rozbor vykonané z odberov po jej zatknutí dňa 19.10.2020. Matka žila s maloletou v nevyhovujúcich podmienkach a vzhľadom na spôsob života, ktorý viedla maloletej nevenovala pozornosť v takej miere, aká je nevyhnutná na jej rozvoj. Od októbra 2020, t.j. odkedy býva maloletá len u nich si výrazne zlepšila učebný prospech, pohybové aktivity a podporili aj jej výtvarný a hudobný talent.

3. Dňa 07.05.2021 bola súdu doručená správa kolízneho opatrovníka z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len úrad) zo dňa 06.05.2021. Zo správy vyplýva najmä, že dňa 05.05.2021 bolo uskutočnené sociálne zisťovanie v domácnosti navrhovateľov, ktoré bolo spojené s vedením rozhovoru s maloletou. Navrhovatelia uviedli, že trvajú na podanom návrhu vo veci zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko zabezpečujú starostlivosť o maloletú v plnom rozsahu. Ďalej uviedli, že nevedia s akým výsledkom bude ukončené trestné stíhanie matky a taktiež budú trvať na absolvovaní ústavnej liečby zo strany matky, ktoré považujú za nevyhnutné z dôvodu jej správania. Taktiež uviedli, že dňa 17.04.2021 sa konalo pojednávanie v trestnej veci matky, kde bolo rozhodnuté o predĺžení vyšetrovacej väzby. Pojednávanie bolo odročené na 19.09.2021. Ďalej uviedli, že matka si s dcérou pravidelne telefonuje. Na tieto telefonáty jej navrhovatelia týždenne prispievajú sumou 30,-€, takisto uhrádzajú prevoz matky na pojednávanie, nevyhnutné nákupy v bufete. Navrhovateľka je invalidná dôchodkyňa a navrhovateľ je SZČO. Maloletá navštevuje štvrtý ročník ZŠ Tomášikova, učí sa výborne. Podľa vyjadrenia navrhovateľov odkedy je maloletá u nich sa jej výrazne zlepšil učebný prospech o čom svedčia aj samé jednotky v žiackej knižke, ktoré ukázala maloletá kolíznemu opatrovníkovi. V rámci sociálneho zisťovania bol uskutočnený rozhovor s maloletou. Komunikovala spontánne, uviedla, že si s matkou telefonuje, bola by rada, keby mohla zostať v starostlivosti starých rodičov, ktorí sa o ňu veľmi dobre starajú. Maloletá je veľmi šikovné dievčatko, počas sociálneho zisťovania hrala kolíznemu opatrovníkovi na klavíri „S. Celá izba pôsobí dievčensky, nakoľko v nej prevládajú ružové farby. Na základe uvedených skutočností odporúča zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

4. Súd pred samotným rozhodnutím vo veci vyzval navrhovateľov aby sa k návrhu vyjadrili, rovnako sa vyjadrila matka aj kolízny opatrovník, súd oboznámil účastníkov konania s rozhodnutím o neodkladnom opatrení zo dňa 7.12.2020 vydaného tunajším súdom pod sp. zn. 12P/75/2020, súd sa oboznámil aj s obsahom správy kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov a oboznámil sa aj s obsahom celého pripojeného spisu 12P/75/2020 a zistil takýto skutkový a právny stav:

5. Z vyjadrenia navrhovateľky k podanému návrhu vyplynulo, že v tomto konaní sa domáhajú náhradnej osobnej starostlivosti vnučky, ktorá má teraz 10 rokov. Dcéra (matka maloletej - pozn. súdu) bola vzatá do väzby a 19. októbra 2021 to bude rok. Maloletá im už bola zverená na základe neodkladného opatrenia, ale chceli by to dotiahnuť do konca. Verí, že to nedorozumenie, na základe ktorého sa jej dcéra dostala do väzenia sa vysvetlí, ale z dôvodu, že dcéra nemá ukončené ani stredoškolské vzdelanie a predtým nikdy nepracovala má obavy či sa bude vôbec vedieť postarať o maloletú. Kolízny opatrovník dobre vie, v akých pomeroch resp. nepomeroch vnučka v minulosti bola. Dieťa v tomto veku potrebuje mať zabezpečené vhodné prostredie na to, aby mala fyzický ako aj psychický rozvoj. Od doby, od kedy je vnučka u nich, či už to bolo dištančné alebo prezenčné vzdelávania žiadnu z týchto vyučovacích hodín naša vnučka nevynechala, mimo jednotiek, ktoré dostáva nemá žiadne iné známky, teda aj na vysvedčení mala samé jednotky. Učenie moju vnučku baví a nevraví to preto, že je jej stará mama. Podľa nej je vnučka multitalentované dieťa. Vnučka sa naučila sama hrať na klavír, tancuje, trénerka bola z toho nadšená. Od budúceho školského roka ju prihlásili na klavír a na tanečnú gymnastiku. Zároveň vo vzťahu k vnučke sa jej snažia zabezpečiť aj športovú prípravu, v zime sa ju snažili postaviť na lyže, na bežky, korčule a v lete využili čas a naučili ju plávať. Tak ako sa starali o naše deti tak starajú aj o vnučku a robia to všetko s radosťou. Navrhovateľka uviedla, že aj v prípade, ak by dcéru z väzby prepustili na podanom návrhu by trvali spolu s manželom nakoľko majú vedomosti, že vnučka nevyrastala vo vhodných pomeroch. V prípade, ak by bola dcéra z väzby prepustená mohla by aj naďalej bývať u nich, aj naďalej chcú poskytnúť dcére pomoc pri lepšom štarte do života. Je veľmi dôležité, aby mala vnučka zabezpečenú stabilitu výchovného prostredia, kde by nedochádzalo k častým zmenám nakoľko sa dcéra stretla s takým človekom, v súvislosti s ktorým sa dostala aj do výkonu väzby.

6. Navrhovateľ uviedol, že súhlasí s tým, čo uviedla navrhovateľka.

7. Kolízna opatrovníčka uviedla, že matku maloletej riešia od roku 2012 nakoľko v minulosti u matky boli poruchy správania a s tým súvisiace zanedbanie starostlivosti o maloletú čo vyvrcholilo tým, že v októbri 2020 bola matka vzatá do väzby. Od tej doby zabezpečujú starostlivosť o maloletú navrhovatelia, ktorí ju zabezpečujú na príkladnej úrovni. Tieto skutočnosti boli preukázané aj sociálnymi zisteniami. Tieto skutočnosti zároveň boli zohľadnené aj pri vydávaní neodkladného opatrenia, ktoré vydal tunajší súd 07.12.2020. Po návrhu, ktorým začalo toto konanie bol vykonaný opätovný šetrenie. Toto šetrenie bolo

vykonané aj prostredníctvom rozhovoru s maloletou ako aj s navrhovateľmi. Vzťah maloletej k matke je dobrý. Maloletá má odložené listy, ktoré jej píše matka z výkonu väzby. Taktiež potvrdzuje, že maloletá je veľmi šikovná a komunikatívne dievčaťko, dosahuje veľmi dobrý prospech, má samé jednotky, chváli ju aj pani učiteľka. Vykonáva rôzne voľnočasové aktivity tak ako prezentovala navrhovateľka. Vidno, že maloletá či fyzicky alebo psychicky napreduje. Maloletá sa sama vyjadrila, že by bola rada keby mohla žiť spolu s matkou v domácnosti starých rodičov kde má vytvorené vhodné podmienky na ďalší rast a vývoj. Na základe týchto skutočností navrhuje a odporúča zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov a určiť vyživovaciu povinnosť v zmysle minimálnej zákonnej vyživovacej povinnosti vo vzťahu k obom rodičom a neurčovať úpravu styku vzhľadom na súčasné podmienky.

8. Matka uviedla, že vie, že v jej situácii je nevyhnutné, aby bola dcéra zverená jej rodičom. V súvislosti s trestným konaním, v ktorom bola vzatá do väzby bola podaná obžaloba a čaká ju hlavné pojednávanie. Vo väzbe sa nevie zaradiť do pracovného prostredia. Vzhľadom k tomu, že aj keby ju prepustili z výkonu trestu, momentálne by sa nevedela postarať o dcéru, preto súhlasí s tým, aby dcéra bola zverená do starostlivosti starých rodičov. Teda súhlasí aj s tým, aby jej súd určil najnižšiu možnú mieru vyživovacej povinnosti. Uviedla aj, že nemá žiadne ďalšie informácie ohľadom otca maloletej. Je to už takmer 10 rokov odkedy sa naposledy kontaktovali. Uviedla, že starý rodičia otca posielali poštovou poukážkou výživné v sume 60€, ale ona nemá žiadnu vedomosť o tom kde sa otec toho času nachádza.

9. Podľa § 47 ods. 3 písm. e/ zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“), náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

10. Podľa § 47 ods. 2 ZoR, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

11. Podľa § 45 ods. 1 ZoR, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

12. Podľa § 45 ods. 2 ZoR, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

13. Podľa § 45 ods. 3 ZoR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

14. Podľa § 45 ods. 4 ZoR, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

15. Podľa § 45 ods. 8 ZoR súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu

výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

16. Súd má za to, že podmienky v domácnosti navrhovateľov sú vyhovujúce taktiež, že navrhovatelia spĺňajú aj zákonom stanovené predpoklady pre zverenie maloletej. Zároveň súd má za to, že matka maloletého dieťaťa sa v súčasnosti nie je schopná samostatne o maloletú postarať, aj vzhľadom na to, že je vo výkone väzby, ale ako aj sama uviedla, nie je schopná sa o maloletú postarať, aj v prípade, že by bola z väzby prepustená. Súd je toho názoru, že o maloletú doposiaľ bolo adekvátne postarané zo strany navrhovateľov. V najlepšom záujme maloletej je to, aby vyrastala vo vyhovujúcich podmienkach jednak materiálnych, ale aj sociálnych, čo starostlivosť zo strany navrhovateľov spĺňa. Keďže matka maloletého nemá žiaden príjem, súd ju preto zaviazal prispievať na výživu maloletej v minimálnom rozsahu, stanoveného zákonom - 30% zo sumy životného minima. Otec maloletej je toho času na neznámom mieste, k návrhu sa nevyjadril, taktiež súd lustráciou v systéme sociálnej poisťovne nezistil jeho žiaden príjem, preto ho zaviazal prispievať na výživu maloletej rovnako v minimálnom rozsahu, stanoveného zákonom - 30% zo sumy životného minima.

17. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania Súd zároveň nevezhliadol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.